

יירוסלים

רובע י' א' ז' ו'

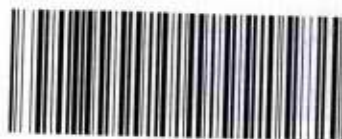
1.1.74

נפתח:

31.12.75

נסגר:

מדינת ישראל

שם תיק: ישראל-ירושלים רובע יהודי

מזוזה פיוז: חצ-20/8538

מזוזה פריט: 00010z7

כתובת: 2-120-1-4-1

13/12/2018

תאריך הדפסה

מש

24420

י' א' ז' ו'

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

דין וחשבון כספי ליום 31 במארס 1975

טיוטא לפני השלמת הביקורת

MICHAEL BARZILY & Co.

C.P.A. (Isr.)

מיכאל ברזלי ושות'

רואי חשבון

W. A. G. & S. 1911
NEW YORK

W. A. G. & S. 1911
NEW YORK

מיכאל ברזלי ושות' רואי חשבון

MICHAEL BARZILY & CO. CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS (ISR.)

M. Barzily C.P.A. (Isr.)

I.M. Holtzman C.P.A. (Isr.)

M. Strasser C.P.A. (Isr.)

H. Sarid C.P.A. (Isr.)

מיכאל ברזלי רו"ח.

יצחק מ. הולצמן רו"ח.

מרדכי שטרסר רו"ח.

חנה שריד רו"ח.

ירושלים, 18 באוקטובר 1976

לכבוד

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי

בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

י ר ש ל מ

נכבדי,

לבקשתכם בקרנו את הדו"ח הכספי של החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ ליום 31 במארס 1975. בקשר לכך הננו מחבדים להמציא לכם את הדו"ח שלנו ואח המסמכים הבאים:

דף מס'

2	דין וחשבון המבקרים
3	מאזן ליום 31 במארס 1975
4 - 7	ביאורים לדין וחשבון הכספי ליום 31 במארס 1975
8	דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 במארס 1975
	<u>רשימות לדין וחשבון הכספי:</u>
	רשימה א' - בניני משרדים
9	ליום 31 במארס 1975
	רשימה ב' - רשימת מבנים להשכרה
10	ליום 31 במארס 1975
	רשימה ג' - השקעה בעבודות בניה
11 - 12	ליום 31 במארס 1975
	<u>רשימות לדו"ח רווח והפסד:</u>
	רשימה א' - הכנסות מהחכרת דירות
13	לשנה שנסתיימה ביום 31 במארס 1975
	רשימה ב' - עלות החכרת הדירות
14	לשנה שנסתיימה ביום 31 במארס 1975
	רשימה ג' - הוצאות הנחלה וכלליות
15	לשנה שנסתיימה ביום 31 במארס 1975

בכבוד רב,

מיכאל ברזלי ושות'
רואי חשבון

M. Barzily C.P.A. (Isr.)
I.M. Holtzman C.P.A. (Isr.)
M. Strasser C.P.A. (Isr.)
H. Sarid C.P.A. (Isr.)

מיכאל ברזלי רואי חשבון
יוצחק מ. הולצמן רואי חשבון
מרדכי שטרסר רואי חשבון
חנה שריד רואי חשבון

ירושלים, 18 באוקטובר 1976

דין וחשבון המבקרים לבעלי המניות

ש ל

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

בדקנו את המאזן של החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ ליום 31 במארס 1975 ואת דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקני ביקורת מקובלים, הכוללים את אלה שנקבעו בהקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), תשל"ג - 1973, ובחמאם לכך נקטנו באותם נוהלי ביקורת אשר חשבנום לדרושים בהחמאם לגסיבות.

(א) אין באפשרותנו לחוות דיעה לגבי סעיפי הדו"ח הכספי הרשומים להלן:

1) ריבית על הלוואות ממשרד השיכון:

מאחר וטרם נקבעו חנאי הלוואות, אין אנו יודעים מהוא סכום ההתחייבות של החברה בגין ריבית על הלוואות אלו (ראה ביאור מס' 9).

2) דמי הפקעה:

לא נעשתה עתודה לכיסוי התחייבות החברה כלפי בעלי הקרקע ברובע ולא קבלנו מידע על גובה הסכומים העתידים להשחלם (ראה ביאור מס' 12).

(ב) עלינו להסתייג מסעיפי הדו"ח הכספי הרשומים להלן:

1) הלוואות ממשרד השיכון (ביאור 9)

החברה רשמה כמענק ללא הסכמה החשב הכללי סך כ-7,064,000 ל"י מחוץ הקצבת משרד השיכון. כחוצאה מכך:

א. הוגדלה השתתפות ממשלת ישראל בהשקעות בסך כ-5,466,000 ל"י

ב. הוקטן הגרעון המצטבר בסך כ-1,598,000 ל"י

ג. הוקטנה התחייבות החברה למשרד השיכון בסך כ-7,064,000 ל"י

2) עתודה לחיקונים בדירות משופצות (ביאור 14)

לא נרשמה עתודה לכיסוי החוצאה המוערכת ע"י ההנהלה בסך כ-10 מליון ל"י.

נוכח האמור לעיל בסעיף א' והמטריאליות שבסעיף ב', אין באפשרותנו לחוות דיעה אם המאזן ודו"ח רווח והפסד משקפים באופן נאות את מצב עסקי החברה ליום 31 במארס 1975, והוצאות פעולותיה לשנה שנסתיימה באותו תאריך.

עם זאת, עלינו לציין כי אותם הפרטים בדו"ח הכספי שלא הוזכרו לעיל, הוצגו באופן נאות בהחמאם לכללי החשבונאות המקובלים.

בהחמאם לסעיף 109 של תקודת החברות, אנו מציינים כי פרט לאמור בסעיף א' ו-ב' לעיל, קבלנו את כל הידיעות והביאורים שנדרשו על-ידינו.

מיכאל ברזלי ושות'
רואי חשבון

(בלירות שלמות)

טיוטה לפני השלמה בקורת

[illegible]

(1) מדניות חשבונאית -

- (א) רווח והפסד:
החברה מחשבת את הרווחים או ההפסדים מהחכרת מבנים לפי שיטת "העבודות הגמורות", דהיינו בשנה בה הושלמה בנייתן של הפרויקטים וכן הוכרו לפחות 75% מיחידת הבניה.
- (ב) פחת רכוש קבוע:
הרכוש הקבוע מופחת לפי שיעורים קבועים מידי שנה בשנה כדלהלן:
מבנים $1\frac{1}{2}\%$
ריהוט וציוד 6 %
- (ג) העמסות:
1. פיתוח חשתי הרובע:
לבד מהוצאות הפיתוח הישירות הועמסו על האחרים גם הוצאות הפיתוח של השטחים הציבוריים כגון: כבישים, מדרכות, כיכרות וכיוצא באלה, המהווים השקעה הכרחית בפיתוח האחרים. ההעמסה נעשתה ע"י חלוקה יחסית של הוצאות פיתוח שטחים ציבוריים לפי גודל ההשקעה ביחידות הבניה ליום 31/3/1975.
2. דמי פינוי לדיירים:
ההעמסה נעשתה כדלהלן:
לגבי פרויקטים שהושלמו אשר הוכרו ו/או הושכרו ע"י חלוקה יחסית של דמי פינוי לפי גודל השקעה ביחידת הבניה ליום 31/3/1975. לגבי פרויקטים שטרם הושלמו לא נזקפו באופן ספציפי לבנינים השונים כי אם בסכום כולל, בהתאם להחלטה בפגישת ההנהלה מיום 1/9/1974.
3. עלות מבנים שנהרסו:
לפי החלטה ההנהלה לא הועמסו סעיף זה על הפרויקטים כבשנים קודמות אלא הוצג כהוצאה שוטפת בדו"ח רווח והפסד.

(2) זכות חכירה -

לחברה הוענקה חמורת מחיר סמלי זכות חכירה ל-49 שנים (עם אופציה להארכה ל-49 שנים נוספות) לחטיבת קרקע בת 116 דונם, לרבות המבנים שהיו עליה ביום הענקת הזכות הנ"ל בתוך חומות העיר העתיקה בירושלים. תקופת החכירה תחיל מיום רשומה במשרד ספרי אחוזה - דבר שטרם בוצע.

(3) בניני מדרים -

העלות נקבעה לפי הוצאות השיקום של המבנים הידועים בשמות בית רוטשילד, מחסן, משרד הפינויים אשר בהם שוכנו משרדי החברה, לרבות הוצאות פיתוח, כלליות, הכנון ופיקוח ודמי פינוי שהועמסו כמבואר בביאורים ה' - ח' לדין וחשבון הכספי ליום 31 במארס 1973.
הבנינים הועברו לחברה במחיר סמלי כאמור בביאור מספר 2.
חנועת הרכוש מופיעה ברשימה א' לדו"ח הכספי.

(4) מבנים להשכרה -

העלות נקבעה לפי הוצאות הבניה והשיקום של המבנים (המפורטים ברשימה ב' לדו"ח הכספי) לרבות הוצאות פיתוח, תכנון ופיקוח ודמי מינוי שהועמסו כמבואר בביאורים אג' ו-5.
עד ליום 31/3/1973 הועמסו גם ההוצאות הכלליות על-ידי חלוקה יחסית של ההוצאה לפי גודל ההשקעה ביחידות הבניה.
העלות אינה כוללת ערך הקרקע והמבנים שהועברו לחברה במחיר סמלי כאמור בביאור מס' 2.

(5) תכנון ופיקוח -

ל"י	נחלק כדלהלן:
74,856	לבנייני משרדים
799,844	למבנים להשכרה
4,663,732	למבנים בחהליך בניה
<u>3,832,118</u>	למבנים שהוחכרו
<u>9,370,550</u>	

(6) מענק ממלתי ישראלי -

מחוך הקצבות משרד האוצר נזקפו כמענקים (כבשנים קודמות) סכומים המכסים השקעות והוצאות כדלהלן:

(א) תקציב רגיל למעט הוצאות תכנון ופיקוח.

- (ב) מחוך תקציב הפיתוח:
1. פיתוח הריסות
 2. התקנת שירותים
 3. שבילים ומדרכות
 4. תאורה והתקנת ככרות
 5. סלילת מעבר לכתל
 6. חכניה אב
 7. תשלומי פיצויי פינויים לאוכלוסיה המפונה מהרובע.

לגבי שנות הכספים 1973/74 ו-1974/75 טרם נחקבל אישור האוצר. בישיבה שהחסימה בנושא זה ביום 12/9/1976 ניתנה הסכמת נציג אגף החשב הכללי להמליץ בפני החשב הכללי לאשר בדיעבד את המענקים כפי שנרשמו בפנקסי החברה.

ל"י	ל"י	ל"י	מקורות המענק:
767,000			משרד ראש הממשלה
	9,149,025		משרד השכון-עד ליום 31/3/73
		1,502,250	בשנת 1973/74
<u>15,240,328</u>	<u>6,091,303</u>	<u>4,589,053</u>	בשנת 1974/75
<u>16,007,328</u>			

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ביאורים לדין וחשבון הכספי

ליום 31 במארס 1975

6

מינוחה לפני השלמת בקורת

סכום זה נזקף כדלהלן:
לבניני משרדים
למבנים להשכרה
למבנים בתהליך
למבנים שהוחכרו ולסעיפי
דו"ח רווח והפסד אחרים

235,466
2,204,028
5,891,989
7,675,845
16,007,328

(7) בנק טפחות בע"מ -

חוכרי הדירות זוכו על סמך הודעות של הבנק על העברת משכנתאות. המשכנתא מורכבת מהלוואה עומדת, משכנתא הקציבית ומשכנתא בנקאית, רק המשכנתא הבנקאית עומדת לזכות החברה. המשכנתא התקציבית וההלוואה העומדת נזקפו בספרי החברה כהחזר הלוואה ולפיכך נרשם בדו"ח הכספי סכום של 3,567,715 ל"י כהחזר הלוואה.

(8) קרן לשיקום ופיתוח -

הקרן כוללת:
יתרה ליום 1/4/1974
דמי פינוי בשנת החשבון

ל"י
3,584,106
2,474,915
6,059,021

בני כו"י
דמי פינוי שהועמסו על דירות שהוחכרו

716,232
5,342,789

הקרן מורכבת מדמי פינוי:
לבניני משרדים
למבנים להשכרה
למבנים בתהליך בניה

184,100
1,651,039
3,507,650
5,342,789

טרם נקבעה יעודה של הקרן.

(9) הלוואה ממסד הכון -

הקציב שנחבל עד ליום 31/3/75
פ ח ת
מניות שהוקצו
מענק:
לתשתית
לדמי פינוי

68,082,535

3,001,007

15,240,328
9,841,561

25,081,889
28,082,896
61,535

הוצאות שיקום הכנסיה הצלבנית

החזר הלוואה (ביאור 7)

28,144,431
39,938,104
3,567,715
36,370,389

טרם נקבעו תנאי ההלוואה ומועדי הפרעון. בדו"ח הכספי לא נזקפה רביית בגין ההלוואה הנ"ל.

(10) פקדונות משוכרי דירות -

הפקדונות יוחזרו לשוכרים רק בעת יציאתם מהמושכר. טרם נקבע אם השוכרים יזוכו בריבית על הפקדונות.

(11) פיצויי פרישה ופנסיה -

התחייבות החברה לתשלום פיצויי פרישה ופנסיה לעובדיה מכוסות במלואן ע"י פוליסות ביטוח צמודות למדד בחברות ביטוח.

(12) התחייבות בעקבות ההפקעה -

החברה התחייבה לשלם את דמי ההפקעה לבעלי הקרקע ברובע. ההנהלה בדיעה כי על ממשלת ישראל לשפותה בגין תשלומים שהיא תשלם בעתיד על פי התחייבות זו. טרם נתקבל אישור אגף החקציבים לכך. אין בידי החברה מידע לגבי גובה הסכומים העתידיים להשתלם בעקבות הפקעת הקרקע.

(13) שומות מס הכנסה -

לחברה הוצאו שומות סופיות עד וכולל שנת המס 1971.

(14) עתודה לתקונים בדירות משופצות -

ההנהלה מעריכה כי צפויה הוצאה של כ-10 מליון ל"י בגין תיקוני כ-100 דירות משופצות שהוחכרו לפני יום המאזן.

(15) הבטחת מחירי דירות -

בשנת 1972 התחייבה החברה להחכיר דירות במחירים קבועים ובלתי צמודים תמורת הסדר תשלומים שנעשה עם החוכרים באותה עת. כתוצאה מכך צפוי הפסד - שטרם נרשם בספרים - והמגיע ביום המאזן לפי הערכת ההנהלה לכ-1.5 מליון ל"י.

החברה לשיקום ולשטוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

דו"ח רווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 במארס 1975

(בלירות שלמות)

8

טיוטה לפני השלמת בקורת

		שנה קודמת
2,350,997	הכנסות מהחכרת דירות (רשימה א')	10,783,460
<u>2,343,011</u>	עלות החכרת הדירות (רשימה ב')	<u>13,502,090</u>
7,986	רווח מהחכרת דירות (אשתקד הפסד)	<u>2,718,630</u>
	הכנסות אחרות:	
514,688	ריבית ושונות	352,484
275,391	דמי שכירות	232,316
<u>- . -</u>	דמי חכירה	<u>126,500</u>
790,079		<u>711,300</u>
<u>798,065</u>	סה"כ הכנסות (אשתקד הפסד)	<u>2,007,330</u>
	הוצאות -	
1,009,786	ריבית והפרשי הצמדה על מקדמות מחוכרי דירות	- . -
2,523,568	חוספת השקעות במבנים שהוחכרו בשנים קודמות	- . -
1,243,074	השתתפות בשיקום מוסדות ציבור	1,932,734
449,635	עלות מבנים שנהרסו (ביאור ז')	- . -
- . -	הפרשה לכסוי הפסד בגין הקטנת חיובי חוכרים	
- . -	וחובות אבודים	1,000,000
1,495,110	הוצאות הנהלה וכלליות (רשימה ג')	753,198
- . -	השתתפות בהוצאות משרד השכון	200,000
160,619	פחת ממבנים	145,879
<u>11,827</u>	חובות אבודים	<u>- . -</u>
6,893,619		<u>4,031,811</u>
6,095,554	הפסד בשנת החשבון	6,039,141
<u>7,315,249</u>	יתרת ההפסד משנה קודמת	<u>1,276,108</u>
<u>13,410,803</u>	יתרת ההפסד להעברה	<u>7,315,249</u>

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

בניני משרדים

ליום 31 במרץ 1975

(בלירות שלמות)

סיוטת לפני השלמת בקורת
רשימה א' לדין וחובות הכספי

9

הוצאות פיתוח	הוצאות כלליות (העמסות)	סה"כ מענק	דמי פינוי (העמסה)	הכנון ופיקוח	בניה ושיקום	סה"כ השקעות ליום 31/3/75	פחת שנצבר	עלות מופחתת	31/3/74
221,666 (32)01/04	6,250	227,916	178,700	72,556	520,109	999,281	73,091	926,190	999,281
4,550 (38)05/10	700	5,250	3,700	1,800	9,822	20,572	1,203	19,369	20,572
2,100 (32)01-02	200	2,300	1,700	500	5,368	9,868	577	9,291	9,868
<u>228,316</u>	<u>7,150</u>	<u>235,466</u>	<u>184,100</u>	<u>74,856</u>	<u>535,299</u>	<u>1,029,721</u>	<u>74,871</u>	<u>954,850</u>	<u>1,029,721</u>

ס ה " כ

רשימת מבנים להסכרה

ליום 31 במרץ 1975

(בלירות שלמות)

טענה לפני השלמת בקורה

רשימה ב' לדין וחשבון הכספי

10

עלות מופחתת	פחת שנצבר	סה"כ השקעה ליום 31/3/75	בניה ושיקום	הכנון ופיקוח	דמי פינוי (העמסה)	סה"כ מענק	הוצאות כלליות	הוצאות פיתוח	תאריך	הערות
31/3/74										
1,746,235	1,793,500	79,969	1,873,469	952,897	216,502	311,600	4,860	387,610	(32)01/02	בתי מחסה
1,089,765	1,049,374	74,339	1,123,713	545,213	96,527	203,700	18,770	259,503	(36)18/02	בית רבי ברוך
-	925,334	14,092	939,426	488,006	60,252	163,800	22,100	205,268	(34)09/09	מושב זקנים
779,365	767,046	54,210	821,256	457,565	28,745	145,300	7,250	182,396	(26)26/07	בית יהודה
538,426	530,001	31,667	561,668	266,941	35,280	90,200	7,580	161,667	(32)01/02	ישיבת הכתל
337,350	522,682	18,383	541,065	290,913	66,842	78,170	10,064	95,076	(32)12/03-04	3 דירות בוש 32 מאפיה
515,673	507,699	23,922	531,621	322,640	26,192	77,470	10,710	94,609	(34)10/04	8 חנויות באזור ניסן בק
448,238	434,861	30,662	465,523	221,787	41,295	85,300	9,270	107,871	(32)01/03	בית הסופר
428,961	426,066	21,519	447,585	319,194	31,173	45,300	4,000	47,918	(37)08/01	הקדש בית אל
127,964	275,648	9,058	284,706	215,885	26,471	18,691	2,240	21,419	(31)14/01	סופרמרקט בית הקרנות
265,392	261,288	12,312	273,600	248,000	-	16,100	-	9,500	(34)10/02	2 חנויות ברחוב הקשתות
201,818	252,519	6,965	259,484	197,670	16,111	23,225	500	21,978	(30)22/01	מרפאה ברחוב חבד 61
227,073	223,485	15,783	239,268	134,514	6,968	43,100	425	54,261	(31)13/08	בית אמסטרדם
214,580	211,106	20,461	231,567	131,747	15,631	36,363	4,650	43,176	(37)08/04	שוני הלכות 5
198,311	202,036	13,612	215,648	122,567	7,665	37,340	1,955	46,121	(31)15/05	בית ברנדויין
-	158,600	2,415	161,015	111,200	6,795	19,799	-	23,221	-	מסעדת החומה
159,783	157,238	12,455	169,693	97,040	4,450	30,500	490	37,213	(31)13/07	נחל מוריה
144,412	148,177	6,198	154,375	96,780	13,619	19,814	1,990	22,172	(32)01/05	דירה ד' בבית הארון
153,077	150,676	9,381	160,057	86,341	5,112	28,700	580	39,324	(31)13/04	בית קוקיה
47,775	108,907	4,176	113,083	74,467	4,533	15,125	1,200	17,758	-	3 דירות ברחוב 12/381
-	105,573	2,225	107,798	84,045	18,268	2,524	-	2,961	(32)12/01	דירה 25 בוש 32 מרכז
106,796	105,114	6,994	112,108	58,497	6,011	19,900	3,300	24,400	-	דירה ברחוב 12/342
-	101,642	-	101,642	79,397	6,767	7,636	400	7,442	(38)06/01	בית הדין הרבני
98,644	97,097	6,043	103,140	59,795	5,945	16,100	2,200	19,100	-	דירה ברחוב בית אל 32 קוקיה
72,018	70,882	4,869	75,751	45,751	2,750	11,700	1,800	13,750	-	דירה ברחוב 36/381
70,117	69,017	4,345	73,362	40,267	4,895	12,000	1,900	14,300	-	דירה ברחוב 14/343
62,437	64,257	4,261	68,518	41,448	3,207	10,100	1,500	12,263	-	דירה ברחוב 6/381 ק.א.
65,253	64,222	4,541	68,763	34,133	4,980	12,350	2,100	15,200	-	דירה ברחוב 33/343
57,576	56,673	3,536	60,209	30,109	4,100	10,900	1,800	13,300	-	דירה ברחוב 33/343
53,569	52,729	3,290	56,019	28,079	3,790	10,000	1,700	12,450	-	דירה ברחוב 33/343
52,921	49,820	3,101	52,921	23,536	6,415	9,500	1,820	11,650	-	בית מדרש
47,560	46,814	2,923	49,737	26,537	2,600	8,750	1,300	10,550	-	דירה ברחוב אור החיים 2
40,154	39,524	2,461	41,985	29,070	1,965	5,000	600	5,350	-	בית אל קוקיה 1
39,222	38,606	2,402	41,009	21,379	1,980	7,400	1,200	9,050	-	האשורים 2
39,223	38,606	2,503	41,109	21,409	2,000	7,450	1,200	9,050	-	דירה ברחוב אררט 2
37,931	37,336	2,323	39,659	20,609	2,000	7,150	1,200	8,700	-	דירה ברחוב אררט 2
-	33,257	737	33,994	29,704	3,484	371	-	435	15/07-01	חנות 12 בבוש ח
12,765	12,563	905	13,468	6,582	2,380	1,900	470	2,136	-	בית פפרברג
-	7,497	114	7,611	-	6,144	711	-	756	-	חנות ברחוב בית אל
	10,197,472	519,152	10,716,625	6,061,714	799,844	1,651,039	133,124	2,070,904		סה"כ

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

השקעה בעבודות בניה

ליום 31 במרץ 1975

(בלירות שלמות)

סיוטת לפני השלמת ביקורת
רשימה ג' לדין וחשבון הכספי

12

31/3/74	סה"כ השקעות ליום 31/3/75	בניה ושיקום	תכנון ופיקוח	דמי מינוי (העמסה)	סה"כ מענק	הוצאות כלליות (העמסה)	הוצאות פיתוח	
	21,842,832	17,552,860	2,739,058	648,550	902,364	87,976	814,388	מ ה ע ב ר ה
22,724	22,724	9,424	900	3,300	9,100	5,400	3,700	גלריה בבנין 7 קוטג'ים
-	15,220	15,220	-	-	-	-	-	גוש 34 מזרח
9,300	13,660	9,410	500	1,600	2,150	200	1,950	שיפוץ חנות ליד בית הכנסת הספרדי
11,450	11,450	5,400	5,400	350	300	100	200	בנין ברחוב היהודים פינת בית אל (33)16/07
6,850	6,850	3,600	300	1,200	1,750	200	1,550	ארט פינת המלאך
-	3,413	-	3,413	-	-	-	-	אנטנה
3,406	3,406	3,406	-	-	-	-	-	בית הכנסת הארי
	21,919,555	17,599,320	2,749,571	655,000	915,664	93,876	821,788	
2,532,606	2,463,317	-	656,410	872,719	934,188	-	934,188	העמסות 1973/4
	5,576,757	-	1,257,751	1,979,931	2,339,075	-	2,339,075	העמסות 1974/5
	29,959,629	17,599,320	4,663,732	3,507,650	4,188,927	93,876	4,095,051	
993,820	1,020,322	-	-	-	-	-	-	השלומים ע"ה לקבלנים ואחרים
	30,979,951	17,599,320	4,663,732	3,507,650	4,188,927	93,876	4,095,051	ס ה " כ השקעה בעבודות בניה
					1,703,062			הוצאות שלא הועמסו
					5,891,989			

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

השקעה בעבודות בניה

ליום 31 במרץ 1975

(בלירות שלמות)

**סיומה לפני השלמה בקורת
רשימה ג' לדין והגבול הכספי**

11

31/3/74	סה"כ השקעות ליום 31/3/75	בניה ושיקום	הכנון ופיקוח	דמי פינוי העמסה	סה"כ פענע	הוצאות כלליות (העמסה)	הוצאת פיתוח
806,033	2,105,428	1,804,338	275,190	15,600	10,300	1,100	1,200
1,235,390	1,979,730	1,884,186	73,994	13,000	8,550	900	1,650
1,709,159	1,754,340	1,499,820	121,020	67,200	66,300	5,700	60,600
1,552,691	1,602,145	978,164	109,699	222,800	291,482	32,660	258,822
540,476	1,339,300	1,151,85	174,598	7,700	5,150	600	4,550
874,206	1,183,960	776,316	140,837	79,900	186,907	11,101	175,806
827,039	1,115,317	1,074,323	39,344	950	700	100	600
433,151	1,093,912	1,093,912	-	-	-	-	-
98,988	1,076,781	999,985	46,546	12,700	17,550	2,100	15,450
-	809,267	549,239	260,028	-	-	-	-
638,918	669,157	592,629	10,860	16,400	49,268	1,800	47,468
404,454	667,836	304,479	344,907	11,100	7,350	800	6,550
620,565	657,432	570,178	44,108	25,600	17,546	1,800	15,746
64,454	599,765	572,217	27,548	-	-	-	-
446,446	446,446	292,138	66,408	38,400	49,500	5,700	43,800
2,280	327,810	322,234	5,226	150	200	-	200
105,062	306,407	296,481	9,276	350	300	100	200
-	272,781	-	272,781	-	-	-	-
220,069	228,878	144,031	14,997	30,500	39,350	4,200	35,150
-	224,541	224,541	-	-	-	-	-
201,615	201,615	22,952	111,408	26,500	40,755	4,305	36,450
-	193,383	145,500	47,883	-	-	-	-
133,319	1,313,870	1,246,875	65,545	800	650	150	500
159,106	189,923	184,056	5,867	-	-	-	-
-	189,614	172,392	17,222	-	-	-	-
88,210	178,311	52,343	124,768	700	500	50	450
36,115	150,000	-	150,000	-	-	-	-
121,770	127,017	2,337	124,680	-	-	-	-
122,465	122,465	71,539	6,926	19,000	25,000	2,450	22,550
116,057	116,057	93,137	13,770	5,500	3,650	400	3,250
106,662	107,062	65,312	6,700	15,400	19,650	1,900	17,750
88,303	88,303	71,998	7,105	5,300	3,900	500	3,400
85,173	85,173	67,245	800	3,300	13,828	500	13,328
72,791	71,010	51,083	6,699	5,500	7,728	1,160	6,568
67,915	68,145	37,045	4,150	11,500	15,450	1,500	13,950
-	58,386	58,386	-	-	-	-	-
44,359	45,709	25,759	1,300	8,000	10,650	900	9,750
25,460	25,460	17,652	5,808	1,200	800	100	700
-	25,344	25,344	-	-	-	-	-
24,752	24,752	10,842	1,060	3,500	9,350	5,400	3,950
	21,842,832	17,552,860	2,739,058	648,550	902,364	87,976	814,388

גוש 38
מינהרת שירותים
גוש 32 מערב 14 יחידות 12/05
בזר ובית קפה
גוש 25
2 קוטג'ים יער
בית הפרחים גוש 34
שירותים ברובע היהודי
הצרות 9
גוש 24
מוזיאון הישוב הישן
טרמינל
משגב לדרך 15
מרכז רפואי
דירה 29 בגוש 24
בנין החצר האסורים
בית הכנסת בית אל
גוש 19, 20, 21
שוני הלכות 21
גוש 36
11 דירות ברובע המקראי
בנין בית אל מגורים
מכנה הקראים
גוש 31 - תוספת
מקלט 09
גוש 33 צפון
גוש 37 מערב
רחבת הכחל
דירה ברחוב 3/343
משגב ירושלים
דירה ברחוב 14/381
דירה ברחוב 13/343
משגב לדרך 9
ישיבת חיי עולם
דירה ברחוב חבד 21
חוש
דירה ברחוב 13/381
בית מלאכה ליד מושב זקנים
גוש 28 כללי
חנויות ברחוב חבד 38
להעברה

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

הכנסות מהחכרת דירות

לשנה שנסתיימה ביום 31 במארס 1975

(בלירות שלמות)

13

סיוסה לפני השלמת בקורת

רשימה א'
לדו"ח רווח והפסד

776,052	(26)26/01	אור החיים
353,023	(35)17/01	גוש 35 בסט
338,215	(31)14/01	בית הקרנות
306,093	(32)12/03-04	גוש 32 מרכז
252,209	(34)10/03-04	26+תפארת ישראל
129,094	(32)12/01	גוש 32 מזרח
75,034	(31)15/03	בית אל
37,200	(31)15/07	בית אל
33,766	(34)09/13	משגב לדרך
25,650	(24)24/06	המלאך
<u>24,661</u>	(31)13/03(05)	בית אל 266
2,350,997		ס ה " כ הכנסות מהחכרת דירות

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

עלות החכרת הדירות

לשנה שנסתיימה ביום 31 במרץ 1975

(בלירות שלמות)

טיוטה לפני השלמת בקורת
רשימה ב' לרו"ח רווח והפסד

14

מבנים שהוחכרו עלות ישירה	דירות מוכנות עלות ישירה	סה"כ עלות ישירה	השתתפות הממשלה	סה"כ עלות ההחכרה	בניה ושיקום	תכנון ופיקוח	סה"כ מענק	דמי פינוי (העמסה)	הוצאות כלליות (העמסה)	הוצאות פיתוח	
969,417	473,165	1,442,582	75,500	1,518,082	1,353,859	88,723	75,500	34,748	-	40,752	גוש C (26)26/01
296,017	764,193	1,060,210	13,497	1,073,707	904,429	155,781	13,497	6,212	-	7,285	גוש 35 בסט (35)17/01
108,582	524,019	632,601	36,567	669,168	516,177	116,424	36,567	16,830	-	19,737	גוש 32 מזרח (32)12/01
458,467	51,337	509,804	6,776	516,580	451,594	58,210	6,776	3,118	-	3,658	בית הקרנות (31)14/01
-	410,488	410,488	2,808	413,296	376,792	33,696	2,808	1,292	-	1,516	גוש 35 צפון (35)17/03
-	366,310	366,310	33,513	399,823	325,833	40,477	33,513	10,075	1,000	22,438	9 דירות וינגרטן (25)25/04
-	296,026	296,026	1,506	297,532	262,965	33,061	1,506	693	-	813	בית מנדל (32)02/02
121,713	170,399	292,112	39,393	331,505	258,880	33,232	39,393	18,134	-	21,259	בנין +26 (26)10/04
132,757	110,630	243,387	5,916	249,303	217,829	25,558	5,916	2,723	-	3,193	גוש 31 11 יחידות חס (31)15/07
120,768	109,789	230,557	102,318	332,875	171,299	59,258	102,318	44,813	4,093	53,412	גוש 32 (32)12/03-04
-	200,887	200,887	5,594	206,481	169,900	30,987	5,594	2,574	-	3,020	בית הקמרונות (32)01/05
-	145,399	145,399	17,476	162,875	119,917	25,482	17,476	8,043	-	9,433	גוש 32 8 דירות (32)12/02
125,093	-	125,093	56,625	181,718	113,643	11,450	56,625	25,390	2,700	28,535	בית אל 32
-	78,880	78,880	-	78,880	70,200	8,680	-	-	-	-	שוני הלכות
10,197	-	10,197	2,371	12,568	7,858	2,339	2,371	1,145	-	1,226	משגב לדרך 18א'
2,343,011	3,701,522	6,044,533	399,860	6,444,393	5,321,175	723,358	399,860	175,790	7,793	216,277	סה"כ עלות החכרת הדירות

הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שנסתיימה ביום 31 במארס 1975

(בלירות שלמות)

15

סיוטת לפני השלמת בקורת

<u>רשימה ג'</u> <u>לדו"ח רווח והפסד</u>		<u>שנה קודמת</u>
695,347	משכורת וחוספות סוציאליות	325,798
142,444	ייעוץ משפטי	55,776
81,064	שירותים מקצועיים	8,235
76,898	הסתחות באחזקת רכב, טלפון ואש"ל	43,926
64,100	שכר ייעוץ מקצועי	63,050
61,582	דאר, טלפון ומשלוחים	41,035
57,779	צרכי משרד	26,435
56,526	פרסום	17,366
54,358	שמירה	64,259
52,440	צילום והסרטה נכסים	3,474
39,839	החזקת המשרד	30,210
36,975	ביטוח	28,012
21,200	בקורת פנים	16,800
14,498	הדפסות	-
12,598	כיבודים	5,798
6,972	הוצאות שונות	516
1,134	הוצאות ארגוניות שונות	4,489
<u>1,475,754</u>		<u>735,179</u>
	פחת:	
	בניני משרדים	15,445
15,445	ריהוט וציוד	2,574
<u>3,911</u>		
19,356		
<u>1,495,110</u>	סה"כ הוצאות הנהלה וכלליות	<u>753,198</u>

כר' אלול תשל"ה
31 אוגוסט 1975

989

אל : השג' שטוקהולם

מאח : מזח"ים

הנדון : מכתב מאזרח שבדי שנחשב אצל החברה לשיקום ופיתוח הרוכע היהודי בעיר העתיקה בי-ט

1. רצ"ב תאלום מכתבו הדין בהרחבת הכוחל ובבינוי השכונות היהודיות החדשות, ועוסק בהעמולה הערבית בנושא.
2. למרות שהכותב מביע נכונות להתמודד עם ההעמולה הערבית נראים לנו כתב היד, התוכן והסגנון השורים - שלא כשל אדם ששפת אמו היא שפה אירופית.
3. במידה והכותב נראה לכם מהמימן, רצ"ב חוברות הסברה בנושא י-ט בכלל, רק אם ברור לכם שלא יעשה שימוש לרעה בחומר נעשה מאמץ לענות על שאלותיו הספציפיות בדין. הנא.
4. לשיקולכם ולטיפולכם במקום.

ב ב ר כ ח ש נ ה ס ו ב ה ,

קוראל רן

י/ק:דודי ב. לופתן, מנהל החברה לקבלת ושמירת הרוכע היהודי בעיר העתיקה

City of New York
Department of Health

Page 1

1. The purpose of this report is to provide information regarding the health status of the community.

2. The data presented in this report were obtained from the New York State Department of Health.

3. The data were collected from the New York State Department of Health, Bureau of Vital Statistics.

4. The data were collected from the New York State Department of Health, Bureau of Vital Statistics, and the New York State Department of Health, Bureau of Health Services.

5. The data were collected from the New York State Department of Health, Bureau of Vital Statistics, and the New York State Department of Health, Bureau of Health Services, and the New York State Department of Health, Bureau of Health Planning and Statistics.

6. The data were collected from the New York State Department of Health, Bureau of Health Planning and Statistics.

7. The data were collected from the New York State Department of Health, Bureau of Health Planning and Statistics.

8. The data were collected from the New York State Department of Health, Bureau of Health Planning and Statistics.

9. The data were collected from the New York State Department of Health, Bureau of Health Planning and Statistics.

ירושלים, 18 באוגוסט 1975

112/8738

111/

לכבוד
גב' יעל ורד
משרד החוץ
ירושלים.

לכבוד
גב' יעל ורד
משרד החוץ
ירושלים.

ג.ג.ג.

הנני מצרף צלום מכתב שנתקבל במשרדנו בהקשר לרחבת הכותל.

היות והמכתב עוסק בחשמולה הערבית בשוודיה וכן רצון לעזור להתמודד עמה מצאתי לנכון להעבירו אליך.

לכבוד רב,

ד. צפירני

מנהל

יע/

SECRET, BY EXCISE 110

SECRET

SECRET
DO NOT PUT
ON ANY
SECRET

SECRET

SECRET, BY EXCISE 110
SECRET

SECRET, BY EXCISE 110
SECRET

SECRET, BY

SECRET, BY
SECRET

SECRET

The article cited some dates when the expropriations took place and maybe this will help you:

11.6.67 Magharibah-quarters
8.1.68 Mount Scopus
14.4.68 Jewish quarter, ^{Ramat Eshkol} ~~some houses~~
and an area called Gilo
14.6.69 Near the wall
20.6.69 — 11 —
30.8.70 Seven areas called:
plan No. HS/A/122/322
— 11 — HS/121/322
— 11 — HR/122/322
— 11 — HR/123/322
— 11 — HR/123/322
— 11 — HF/120/1322
— 11 — HF 126 322

Third: This pro-arab article also stated that "very few if any areas was still owned by arabs"

Could you send me a map over the Jerusalem-area showing the arab owned parts in both the Israeli and ex-jordanian parts of Jerusalem.

Yours faithfully

Göran Zettergren

Göran Zettergren
Per Hörbergs v. 14
161 55 Bromma
Sweden

נתפבל

110 AUG 1975

Dear Sirs,

I read with great interest ..
about the project at the western
wall in the old city of Jerusalem.
Unfortunately I do not ^{know} enough of it
to say if I am in favour of the
project or not. But I would like you
to consider the negative propaganda
it will create. Especially after
the U.N.E.S.C.O. resolutions which condemn
Israel for altering the character of
Jerusalem, and so on....

I wonder if you could supply me
with some information on this issue.

First: A map over the area showing
the present situation and the future one
and some figures about it: how big it is
going to be (for exampol in dunums) including
the new buildings and so on....

Second: I read in an arab (or pro-arab) journal
about expropriations in the Jerusalem area.
Could you send me a map over the areas
expropriated since the June-war.

מו"א קצין, יואל אדוני

משרד החוץ

ירושלים, יד' אייר תשל"ה

25 אפריל 1975

459

~~211.10~~

אל: השגרירות, ושינגטון

מאת: מנהלת מזחי"ם

מו"א קצין
יואל אדוני

הנדון: הרובע היהודי של העיר העתיקה

מאמרו של טרנס סמית' בניו יורק טיימס - 4.4.75

א. הערות כלליות

1. יש לראות את פרשת הרובע היהודי על רקע ההיסטוריה העתיקה והחדשה גם יחד. מזה דורות רבים הייתה העיר העתיקה שבין החומות מחולקת לרבעים שנקבעו על בסיס דתי-אתני: הרובע המוסלמי, הנוצרי, הארמני והיהודי. אגב, עד מסעי הצלב היה הרובע היהודי מסווג להר הבית במקום שבו נמצא היום הרובע המוסלמי, כפי שניתן לראות בכמה מפות צלבניות. גם במאה זו נשארו הרבעים על שהר המעוטים אם כי פה ושם הסתננו מוסלמים לרובע היהודי ויהודים במקומות שונים לרובע המוסלמי.
2. ממשלת ירדן עשתה הכל בהדרגה כדי לשטש זכר קיום יהודי בירושלים: הריסת הרובע ובתי הכנסת שבו, חלול בית הקברות בהר הזיתים, מחיקתם או כסויים של כתובות עבריות במקומות שונים בעיר.
3. כהתאם למדיניות זו יצא ב- 1954 חוק ירדני לפיו נאסרה ישיבת יהודים בכלל ברחבי ממלכת ירדן כולל בירושלים.

ב. שיקום הרובע היהודי

1. כאשר ממשלת ישראל באה לשקם את הרובע היהודי היא פעלה כהתאם למציאות בעיר העתיקה הכנויה גם היום על רבעים דתיים-אתניים ובהתאם לעבר ההיסטורי; עם זאת דאגה שלא להפקיע כד"כ מבנים השייכים למנהלת הוקף הכללית (על הוקף ראה נספח) באופן שמבנים וחושבים ערביים יישארו ברובע היהודי.

2. בשיקום הרובע היהודי היה צורך בתכנון כולל אשר יצור אזור נאות והולם בין הצרכים האורבאניים של רובע מגורים ובין הצרכים הארכיאולוגיים-היסטוריים וכן הדתיים-מסורתיים של אתרים עתיקים, בתי כנסת, ישיבות, בתי מדרש ומוסדות ציבור למיניהם וזאת בהתאם למורשת הדתית-היסטורית של הרובע. הדרך היחידה להבטיח תכנון הולם וביצועו היעיל, היתה להפקיע את השטח כולו לצרכי ציבור. בין המבנים אשר כבר שוקמו או שמתחילים בבנינם בתי הכנסת הספרדים, בית הכנסת של המקובלים, ישיבת הכותל, ישיבת פורת יוסף, שימור שרידי הכנסייה הביזנטית **NEA** וכנסייה צלבנית עתיקה ושימור מבנים עתיקים מחקופת בית ראשון (חומת המלך חזקיהו) ושני. ברור שלצורך החפירות השימור והבינוי לפי התכנון החדש ולצורך החזרת הרובע להיות רובע יהודי היה צורך בפינוי החושבים שרובם הגדול כפי שמודה גם סמית' פלשו לבתי היהודים אחרי 1948. יצויין שרבים מהם חכרונים שעברו לירושלים.

3. לצורך הבינוי פנתה החברה לשקום הרובע גם יהודים שנכנסו לרובע ב-1967 כן הופקעו כל הבתים שהיו בבעלות יהודית עד 1948 פרט לבתי כנסת ומוסדות דתיים, כשם שגם מסגדים לא הופקעו. בית הדין הגבוה לצדק אף דחה ערעורה של משפחה יהודית שתבעה להחזיר לה את ביתה, משום שהופקע לצרכי ציבור וסמך ידיו על הודעת החברה לשיקום הרובע על נכונותה לשלם פיצויים.

4. דבר רגיל שבמקום שהרשויות רוצות בתכנון מרכזי ומחואם הן מפקיעות השטח כולו לצרכי ציבור ומפנות חושביו. כן נעשה בשכונת ממילא שם פונו מאות משפחות יהודיות לאחר הפקעת השטח ולאחר קבלת פיצויים. כך למשל נהגה גם עיריית שטוקהולם כשבאה לתכנן ביעילות את העיר דוגמאות דומות קיימות בכל ארצות המערב.

5. הירדנים עצמם תכננו הפיכת הרובע היהודי לאזור גנים לשם כך הפקיעו השטח והוציאו צווי פינוי לחושבים. ראה תצלומי התכנון והצוים בחוברת

The Jewish Quarter, Ruins and Restoration

2. פינוי החושבים הערביים

1. כל החושבים הערביים שפונו ללא יוצא מן הכלל קבלו פיצויים. רובם הגדול עשו זאת לאחר תהליך של מו"מ שנסתיים לשביעות רצונם. בכמה מקרים היו המשפחות המפונות מעונינות לקבל צו של בית המשפט כדי להוכיח לגורמים ערביים לאומנים שלא יצאו מרצונם הטוב אלא נאלצו לעשות זאת. לא היה צורך באכיפת הצו כיון שעם קבלתו הסכימו המשפחות לקבל הפיצויים ויצאו מרצונם הטוב. זאת פרט למקרים בודדים יוצאי דופן. כידוע ממשלת ירדן הטילה עונש מות על ערבים המוכרים דלא ניידים ליהודים.

2. יצוין שכל המפונים עברו לגור בתנאי דיור הרבה יותר טובים ומודרניים מאלה שעזבו. אלה המפונים היום יכולים לקבל דירות חלוף בשכונים הנכונים עתה במזרח העיר ובפצוים שבידם - ללא צורך בהלוואות. על כך עיינו בחוברת המוזכרת לעיל.

3. עם שיקום הרובע הולך ונעשה מאמץ לשפור התנאים ברבעים האחרים של העיר העתיקה בהם הצפיפות ותנאי המגורים גרועים ביותר. כאשר הצעדים הראשונים כוללים **PILOT PROJECT** לחידוש ושיקום הביוב בעיר העתיקה שפור מערכת המים והחשמל וכן הקמת כמה אנסנות מרכזיות כדי למנוע כעור הנוף. יש לצפות להמשך והגברת פעולות אלה בשנים הקרובות.

4. בית דין גבוה לצדק, בניגוד לדברי סמית', הכיר בחוקיות צו ההפקעה וזאת דווקא בערעור של אותה משפחה יהודית הנזכרת לעיל. ברור שלאחר פסיקה זו לא היו פניות נוספות לבית הדין הגבוה לצדק בעניין זה.

ב ב ר כ ה

2

יעל ורד

יו/יפ

העתק לשכת השר

לשכת המנכ"ל

מר ש. ארגוב, סמנכ"ל

מר מ. קדרון, יועץ מדיני

הסברה

ושינגטון (4)

עתונות, ניו יורק, ניו יורק, ניו יורק

הנציגויות, אנקרה, אחונה, ניקוסיה, טהראן

הנציגויות באירופה

במאמרו של סמית' הוזכרה משפחת תותנג'י כדוגמא אופיינית למשפחה שנתכעה לפנות את ביתה. סמית' מצטט עובדות כביכול, שקבל מתותנג'י. להלן העובדות לאמתן :

משפחת איוב תותנג'י גרה כדייר משנה בשכר בחלק מבית השייך לוקף משפחת קסיע. (גוש 38, מבנה 21, חלקה 15). רוב החדרים שכבית לא היו אף פעם בידי תותנג'י אלא בידי דיירי משנה אחרים שפנו אותם לאחר מו"מ וקבלת פיצויים. חדרים אלה נמצאים עתה ברשות החברה לשיקום הרובע פרט לחלק המוחזק על ידי תותנג'י הכולל 2 חדרים, 2 מטבחים, חצר, שרותים ומחסן.

לתותנג'י מוצעים עתה פיצויים העולים על 100,000 לירות סכום שיאפר לו לרכוש דירה ברמה גבוהה בהרבה מהדירה המוחזקת על ידו. הוא עצמו טוען שסרובו לפנות את הדירה נובע מסעמים לאומנים.

הפקעת כל שטח הרובע לצרכי תכנון, ושקום ובנוי מחדש הנה הפקעה לצרכי צבור כאמור בעמוד 2 סליף 2 והמבנה בו גר תותנג'י מהווה חלק זעיר מאזור ההפקעה. עוד נבריק על ייעודו של המבנה בתכנון החדש.

כיצד ולאיו מטרות יש להשתמש בו, אולם בדרך כלל אין הנהלת הוקף ממנה אלא על ההוצאה-לפעול של המוגדר בתעודת הנקפיה. להלכה אפשר להקדיש כל מיני רכוש. ובלבד שיהיה קיים ונותן פירות; למעשה הצטמצמה ההקדשה על הרוב בנכסיה-לא-ניידים, במקרקעין ובבנינים.

סוגי הוקף²¹

רכוש הוקף מתחלק לסוגים שונים וטכניות שונות. המיון לפי הבחינות השונות אינו חוסף תמיד את הסוגים ויוצר בניסוגים וצירופים המכבידים על ההבנה ועל התיאור הפשוט.

(1) מבחינת המטרה אשר לה הוקדש הרכוש. מבחינים בין "וקף חיי" (הקדש של צדקה), שפירותיו מוקדשים למטרות ציבוריות-כלליות. כגון החזקת מסגד, הקמת בית-ספר, תמיכה בעניים סתם וכדומה, ובין "וקף אהלי" או "וקף ד'ר" (הקדש משפחתי). שהכנסתו מוקדשת למשפחתו ולצאצאיו של המקדיש. המגיע להקדשת רכוש כן כן משפחתי יכול היה להיות. למשל, הרצון למנוע סכסוכי-ירושה או מכירת הרכוש על-ידי הצאצאים. לסכל השתלטות של מושלים או תקיפים על רכוש המשפחה וכדומה; הקדשה כזו אפשרית על-סמך הדעה המוסלמית שגם דאגת האדם למשפחתו הוא ולצאצאיו מעשה של צדקה היא ורצויה לאלהים. וקף משפחתי כזה — כל פירותיו נאכלים על-ידי בני המשפחה ולהנהלת הוקף אין ממנו כל הכנסות, אם ימותו כל בני המשפחה. עובר וקף כזה להיות "וקף חיי" — וקף עובר כזה נקרא "מנדוס", היינו: "מתבטל" (כיון שמטרתו הראשונה נתבטלה). יש, כמובן, גם וקף שהוא בחלקו "חיי" ובחלקו "אהלי" — כגון: מהכנסותיו יש לכלכל בראשונה מוסד או מסגד, ואת השאר יש לחלק בין בני משפחתו של המקדיש. נקף משפחתי כזה נפוץ מאד בארצות המוסלמיות; בארץ-ישראל הוא תופס כ-40% מן השטחים השייכים לוקף, ויש אומרים: עד מחציתם; ואילו במצרים ובסוריה מעריכים את רכוש הוקף האהלי בכ-75% מכל רכוש הוקף²².

(2) מבחינת ההנהלה של הרכוש מבחינים בין "נקף מדבוס" (קרי: מזבוס) — שהוא רכוש שהנהלת הוקף ממנה על הנהלתו ועל השימוש בפירותיו — ובין "נקף גייר-מבוס" (קרי: גייר-מזבוס) או "מולחקה" (היינו: נספח). ועליו ממונה הנהלה מקומית, לפי האסור בתעודת ההקדשה. ולהנהלת הוקף רק זכות הפיקוח על השימוש בפירותיו ועל הנהלתו. יש גם סוג שלישי, "מסת'גא" — יוצא מן הכלל — שאינו קשור לחלוטין להנהלת האוקאף ואין לה אפילו פיקוח עליו. אולם סוג זה כמעט ואינו מצוי. ההגיון נותן: רוב האוקאף הם משפחתיים יהיו "גייר-מדבוס", יהיו נספחים; רובם מתנהלים על-ידי

(24) פרשת הוקף על סוגיו ובניסוגיו היא מסובכת ומורכבת ביותר. היא מקייבת ידיעה בעניני החוקה הקרקעית והחוקה האיסלאמית, ואין כאן באפשרותנו אלא לתת סקירה מסכמת ושטחית. על דרך הפשטות היתירה.

(25) לפי ז. אמרטיני

שברשת החינוך הממשלתית, וכן בחינוך הפרטי, חלה עליה מתמדת, הרי אחוז הילדים המקבלים חינוכם במוסדות המועצה נמצא ממילא בירידה²³.

טיפול סוציאלי, בריאות, עזרה לעניים

גם בשדה הטיפול הסוציאלי והצדקה אין המועצה המוסלמית יכולה להראות מפעלים רב-היקף והישגים חשובים. היא מקיימת ארבע מרפאות (בירושלים, חברון, חיפה וטבריה), אולם אחוז החולים המבקרים בהן אינו עולה על 8-10% מכלל החולים המוסלמים הנזקקים לטיפול במרפאות. כן היא מעניקה סיוע כספי לבית-חולים אחד ביפו, למען יטפל בשמה ועל חשבונה בעשרה חולי-חושן מדי יום ויחזיק שלוש מיטות לחולים מוסלמים נצרכים. מלבד זאת מחזיקה המועצה כמה בתיה-מחזי (ערבית: "תקה") בירושלים ובחברון ומחלקת לעניים קמח ורעים אף תמיכות-כסף, אולם כל ההוצאות לטיפול סוציאלי מעין זה (מקץ לבית-היתומים שעליו דובר לעיל) אינן עולות על 5-6,000 לא"י בשנה.

הוקף

יסוד עשרה ושלטונה, מקור הכנסותיה של המועצה המוסלמית העליונה, הוא רכוש ההקדשות, האוקאף, שפירותיו נכנסים מדי שנה לקופת הנהלת האוקאף. הוקף הוא נכס שבעליו הקדישו לאלהים²⁴, והוא מעתה ועד עולם קנינו של אלהים (לא של הנהלת הוקף, ואף לא של העדה המוסלמית — אלא אך מנהלים אותו ומסדירים את השימוש בפירותיו). כיון שכך הריהו נכס "עומד" או "נמנע" (בהעברה)²⁵, איננו ניתן למכירה לעולם. פירותיו צריכים לשמש מטרה של צדקה — כגון סיוע לעניים, החזקת מסגד או בנייתו, הקמת מוסד לימודי החזקתו וכדומה. על מעשי הצדקה נחשבת גם העזרה והראגה לבני משפחתו ולצאצאיו של המקדיש, והקדשה לטובתם של הללו יוצרת סוג מיוחד של וקף, שבו געין לחלק. על הרוב מגדיר המקדיש בתעודת ההקדשה (ה"וקפיה") את המטרה המסוימת אשר לה הוא מקדיש את רכושו. אם אין המטרה מוגדרת ב"וקפיה" או אם נתבטלה, כגון שהמוסד אשר לחזקתו הוקדש הרכוש אינו קיים עוד, או בני המשפחה שביניהם צריכים היו להתחלק פירותיו מתו כולם — מתמנית על השימוש באותו רכוש הנהלת הוקף והיא מחליטה

(21) לפי מספרים חדשים יותר, שנהפסדו בסקירת הממשלה לועדת החקירה האנגלית-אכריקאית, 1946, נמצא שמתוך 18,000 ילדים מוסלמים המקבלים חינוך במוסדות לא-ממשלתיים 3260 ילדים לומדים ב-15 מוסדותיה של המועצה המוסלמית, אולם נראה לי שהממשלה כללה כאן גם את המוסדות הנ"מ כיס על-ידי המועצה.

(22) אמנם, תבעיה אם אפשר לחשוב את אלהים לבעליו המספטי של רכוש, ומיהו בעצם, מבחינה יורית, בעל הרכוש שאוקדש — שימשה נושא לזיכוח תיאולוגי-משפטי רב בין חכמי האיסלאם; אולם על דרך הפשטות נוכל לומר שלבעל-ההקדשות נחשב אלהים.

(23) השורש הערבי "תקה" פירושו "עמד" או גם "נמנע".

פרטי, הרי לא יוכל להיות, בדרך כלל, בסוג זה של מירי מוקופה וקף משפחתי, אלא כולו „חייירי“. אדמה כזו היושב עליה יכול למכרה או לשעבדה, וחלים עליה כל החוקים החלים על אדמת מירי בדרך כלל, אלא שבשעת מכירה שואל משרד הרישום אצל הנהלת הוקף אם אין לה נימוקי התנגדות למכירה זו. יש גם אדמות יהודים הנמנות על „מירי מוקופה“ — כגון חלק מאדמות ראשון לציון — ומעשרותיהן שייכים לוקף. המעשרות של מירי מוקופה נגבו תמיד על-ידי הממשלה והועברו להנהלת הוקף, אחרי ניכוי 6% דמי-הוצאות וכו'. אולם בראשית שנות השלושים נתגלע סכסוך בין הממשלה ובין הנהלת הוקף (המועצה המוסלמית העליונה): הממשלה ויתרה לפלאחים על המעשר, עקב המשבר שחל במשק החקלאי או הפחיתה מתשלומיה, והמועצה המוסלמית טענה: איך יכולה הממשלה לותר על הכנסות מעשר שאינן שייכות לה? ואמנם הכנסות הוקף ממעשרות ירדו ממוצע שנתי של כ-28,000 לא"י עד 12,000 לא"י. הסכסוך הוכרע במועצת המלך בלונדון לטובת הממשלה. אולם זמן לא-רוב אחרי-כן הסכימה הממשלה לשלם לוקף מעתה, במקום המעשרות שהיא גובה למענו, סכום קבוע: סכום זה נקבע בראשונה ל-23,000 לא"י בשנה והואעלה לאחר-כך עד 30,000 לא"י, והוא כ-55%—45% מהכנסות הנהלת האוקאף. (ב) יכול להיות סוגי-משנה אחר של מירי מוקופה: לוקף הוקדשה זכות השימוש על האדמה, הוא מחכירה לאריסים ואת מסי המעשרות ישלם מעתה הוא לממשלה, ודינו כדון כל בעל אדמות מירי. מאדמות כאלו מקבלת הנהלת הוקף דמי-אריסות. (ג) וכן יש מירי מוקופה, בה הוקדשו גם זכות ההחזקה באדמה, וגם המעשרות, ובמקרה זה הנהלת הוקף, שהיא בעלת הקרקע המחכירתה, משלמת כאליו, לעצמה את המעשרות, היינו: מקבלת דמי-אריסות ואינה חייבת בתשלום מסים לממשלה.

מירי מוקופה (וקף גייר-צחית) יכולה להיות נתונה להנהלה מקומית (גייר-מדבוט) או לרשות הנהלת ההקדשות המרכזית (מדבוט); אולם גם במקרה אחרון זה (הנגזע ברוב האדמות מסוג זה) אין לקרוא לוקף מעשרות של מירי „וקף מדבוט“ במלוא מובן המלה, שכן מרכז ההקדשות מנהל רק את הכנסות האדמות האלו, ואינו שולט באדמות עצמן.

עוד בעיה ראויה להיזכר: חוגים ערביים מתקדמים חושבים את מוסד הוקף — לפחות באדמות חקלאיות — למעכב את התפתחותה והתקדמותה של החקלאות הערבית. עובדה היא שהכנסותיה של נחלה מוקדשת הן פחותות, בדרך כלל, מהכנסות נחלה דומה לה שבידיים פרטיות. אריסים בעלי זכות מצומצמת אינם נוהגים להשקיע בקרקע את ההשקעה והשיפור שתקופתנו מחייבתם. אדמת וקף אינה ניתנת לשעבוד אפותיקאי ואינה מאפשרת איפוא קבלת אשראי בנקאי, וכן לקויה לעתים קרובות הנהלת הנכסים — בין שהיא בידי „מתוליי“ מקומי, בין שהיא בידי באיכוחה של הנהלת האוקאף המרכזית. גם מעילות והונחה רבה אינן גדירות, הילכך ניכרת בחוגים ערביים מתקדמים שאיפה לצמצם את פעולת הוקף ואת רכושו, ובעיקר נעשים נסיונות מרוכזים

ממונה („מתוליי“), לפי האמור בתעודת ההקדשה, ולהנהלת הוקף אך זכות הפיקוח; ואילו הוקף החייירי — חלקו „מדבוט“ וחלקו „מלקח“, אולם גם אם רובם הגדול של נכסי הוקף המשפחתי הם בהנהלה מקומית — הרי שני המיזנים אינם חופפים זה את זה, הם נעשים לפי שתי בחינות שונות, ויכול להיות וקף אהלי מדבוט או וקף חייירי גייר-מדבוט.

(3) למרבית הסיבוכים יש מיון שלישי, והוא החשוב ככולם, הוא המיון לפי המהות המשפטית של הרכוש ושל הבעלות עליו. מבדילים בארץ-ישראל בין שני מיני בעלות על הקרקע: מִלְקָח וּמִיָּרִי. מִלְקָח היא בעלות שלמה, הרכוש שייך לבעליו והוא יכול לעשות בו כרצונו, למכרו ולשעבדו, להוריש חלק ממנו כראות-עינו וכו'; אדמות מולק מצויות כמעט רק בערים וליד בתי הכפרים העתיקים, ואילו רובה הגדול של אדמת הארץ היא אדמת „מירי“. היא שייכת להלכה למדינת „ה“, ולבעליה אין, להלכה, אלא זכות השימוש בה ובסירותיה. אדמת מירי עוברת בירושה, אולם אי-אפשר להורשה לפי רצון המצוה, אלא רק לפי כללי-ירושה מסויימים; כן יש חוק שמי שחולל לעבד אדמת מירי במשך שלוש שנים, איבד את זכותו עליה (למעשה אין מגשימים תקנה זו). למעשה אלה הם ההבדלים היחידים בין שני הסוגים, ונתונים באדמות מירי כמו שנתונים באדמות מולק: אפשר, למשל, למכרה, לשעבדה לאשראי אפותיקאי וכו'. אולם להלכה ומבחינה משפטית עדיין קיים ההבדל: המוכר, למשל, אדמות מירי, אינו מוכר, להלכה, את האדמה — שהיא נשארת רכוש המדינה — אלא אך את זכות השימוש בה ובסירותיה, הגו כי כן מן הנמנע הוא להקדיש אדמות מירי כשהו לעצמן, שכן אינן כלל „רכוש“ של בעליהן; אפשר להקדיש רק את זכות השימוש באדמה, היינו: את הכנסותיה. המדינה (או הסולטאן) יכולים להקדיש את מסי המעשרות המגיעים מאדמה כזאת לממשלה.

מבחינה זו מבחינים, איפוא, בין „וקף צחית“ (הקדש שלם, אמיתי) ו-„וקף גייר-צחית“ (הקדש בלתי-שלם). וקף שלם יכול להיות רק אדמת מולק — היינו: האדמה עצמה הוקדשה לאלהים; ואילו אדמת מירי תהיה לעולם וקף בלתי-שלם, הקדש פגום, שכן לא האדמה עצמה הוקדשה, יש וניתן מאת הסולטאן (או הנציב העליון) צו מיוחד המתיר את הקדשת האדמה בעצמה, הוזה אומר: ההופך את האדמה ממירי למולק, למען ההקדשה, וקף פגום כזה נודע גם בשם „מירי מוקופה“ (מירי שהוקדשה), הוא מתחלק לשלושה סוגי-משנה: (א) מירי שרק מעשרותיה הוקדשו (על-ידי הסולטאן) לוקף; בעליה, או המשחמש בה, ממשיך לשבת בה ולעבדה מבלי לשלם לוקף דמי אריסות או חכירה, ורק מעשרותיו מועברים על-ידי הממשלה לוקף, על סוג זה נמנות רוב אדמות הוקף, וכיון שרק הממשלה יכלה להקדישן, ולא שום איש

(26) המלה „מירי“ היא קיצור פרסית-תורכי של המלה הערבית „אמיריה“ --

היינו: שייר לשלם.

להחליף את אדמות הוקף החקלאיות — המעכבות את פיתוח החקלאות ונושאות אך פירות מעטים לוקף עצמו — ברכוש עירוני²⁷. עד כי בסוריה, למשל, כבר מהה רכוש עירוני את רוב רכושו של הוקף. ארץ ישראל מפגרת אחרי נסיונות ההתיקונים האלה, וביחוד מאחר שהבריטים, כדרכם בהמלחם הקולוניאלית, נוהרים שלא להתערב בענייני הפנימיים של העדה המוסלמית. בעיה אחרת, הקרובה לזו, היא שאלת הזכרתו של רכוש הוקף והפקת תועלת מכסימאלית ממנו. לפי התקנות המקוריות של הוקף המוסלמי אין מחכירים את אדמתו אלא לזמנים קצרים — שנה עד שלוש שנים לכל היותר — וזאת מחשש השתלטות ו"חוקה" של אנשים פרטיים על אדמות הוקף. אולם עוד לפני זמן רב נאלצו אנשי הוקף להקל תקנה זו, והתירו להחכיר אדמת הוקף בחוזה מיוחד הנקרא "אג'ארתין" (חכירה כפולה) או "חכר", לזמן ארוך יותר, במקרה שהרכוש מזוהב השקעת הון או השבחה שאין להשיגם בדרך ההחכרה הפשוטה לזמן קצר. מנהג זה של "חכר" או "חכירה כפולה" התפשט מאד והוא נהוג היום במקרקעין רבים של הוקף, כיון שיש בו מעין התאמת התנאים החמורים של הוקף למסיבות הזמן והכלכלה של תקופתו. החוכר אדמת הוקף ב"חכירה כפולה", משלם תשלום חד-פעמי לפי ערך הרכוש; תשלום זה הוא גבוה מאד וכמעט כמותו ככניסה אחרי-כך הוא משלם כל שנה תשלום קטן, סמלי-כמעט. מעין מס קבוע. החכירה המושגת בדרך זו, היא לזמנים ארוכים ואף לעולם. היא עוברת בירושה ואפשר להעבירה, למכרה לאחר. למעשה הופכת אדמת הוקף הנחכרת בחכירה כפולה לכעין "מירי מוקופה" (ביחס להנהלת הוקף, לא מבחינה משפטית): לוקף אין עוד אלא מס קבוע, הרכוש עצמו יצא למעשה מרשותו. "החכירה כפולה" זו נהוגה בעיקר לגבי בנינים ושאר רכוש עירוני. למעשה אין זאת אלא דרך להיחלץ מן הזמירות שבתקנות הוקף ולהשתמש מהן. על כן נקבעה בארץ תקנה מיוחדת: החכרת אדמת הוקף ב"אג'ארתין" מותרת להלכה רק בהסכמת המועצה המוסלמית העליונה.

רכוש הוקף

מהו רכושו של הוקף המוסלמי בארץ ישראל? בענין זה לא נתפרסם למעשה כל חומר רשמי ומוסמך. המעין בשאלה חייב ללקט את הנתונים מעשרות דינים וחשבונות, סקירות, רפורטים וכ"ל (לאו דוקא של המועצה המוסלמית ושל הוקף עצמם — אלה אינם נוטים לגלות הרבה בשאלה זו) ולהסתפק, אחרי הכל, באומדנות והערכות²⁸.

(27) מכירת רכוש של הוקף אסורה, אמנם, אולם ההלפתו ברכוש אחר ("אסתבדאל") מותרת בתנאים מסוימים.

(28) לפני למעלה מעשר שנים חיבר הכלכלן ז. אברמוביץ עבודה מחקר חשובה על הוקף ורכושו. עבודה זו לא נתפרסמה. ז. אברמוביץ הואיל להעמיד לרשותו את כתב-ידו של מחקרו, ואני השתמשתי בו הרבה, במידת-מה גם בדיש הקורמים, ובעיקר במספרים ובתערכות שלהלן. עזרה רבה בהערכת המספרים ובביקורתם ניתנה לי על-ידי המהנדס ז. לישיץ. ותודתי נתונה לשניהם.

את הרכוש הקרקעי שהוא וקף שלם ואמיתי (צחיח), כלומר שהאדמות עצמן הן הקדש, אומדים ב־100,000 דונם בערך, וכך קבע סקר ג'ון הופסינגטון בסקירתו; ויתכן שהערכה זו מופרזת במקצת. כ־40% מן השטחים האלה, היינו כ־40,000 דונם, הם וקף משפחתי, שאין להנהלה הוקף כל הכנסה ממנו (ויש אומרים: עד 50,000 דונם). מ־60,000—50 דונם זהם וקף צחיח וחיירי ונתונים להנהלת המועצה המוסלמית העליונה, אין ההכנסות רבות ביותר; אף-על-פי שרכוש זה — שהיה, כאמור, אדמת "מולד" לפני הקדשתו — כולל חלק רב של קרקע עירונית. ההכנסות מן הרכוש ה"צחיח" הזה והחכרתו הן, בדרך כלל, 10—20,000 לא"י בשנה, 25—30% מכלל ההכנסות של הנהלת הוקף²⁹.

אדמות "מירי מוקופה" (וקף לא-שלם, מעשרות מוקדשים): לדברי טימפסון בסקירתו מצויים בארץ כמאה כפרים ערבים, היינו: החלק השמיני מכל כפרי הערבים, שמעשרותיהם מועברים כולם לוקף, ויש סבורים כי הערכה זו מופרזת היא ומעמידים את מספר הכפרים האלה על 75 בערך; על אלה נוספים כפרים אחרים שחלק ממעשרותיהם שייך לוקף, ההכנסה השנתית של הנהלת האוקאף מן המעשרות היא קבועה עתה, כאמור: 30,000 לא"י — כ־45—55% מכלל הכנסותיה. השטח הכולל של אדמות מירי מוקופה לא נקבע מעולם בודאות, אולם לפי שני הנתונים הנזכרים אפשר להעריך אותו ב־750,000 עד מיליון דונם בקירוב³⁰, שהם כ־10%—8% מכל אדמות הכפרים הערבים, או כ־7%—5% מכל אדמות ארץ-ישראל (בלי הנגב).

(29) לפי המאונים הרשמיים של הנהלת הוקף.

(30) כיצד מגיעים לחישוב זה? בשתי דרכים: (א) על-פי סכום המעשרות, שעלה גם לפני שקבעוהו להמיר, בימים של תשלום תקין, ל־25,000—28,000 לא"י, אפשר לקבוע את הכנסות היבול השנתיות של אותן האדמות, ועל-פי יכול זה יודעים חכמי החקלאות והסטטיסטיקה להעריך את גודל השטח: לי היו הכנסות אדמות "מירי מוקופה" שוות בערך להכנסות של אדמות אחרות, היה סכום מעשרות כזה מתאים להכנסות מ־550,000—670,000 דונם; וכיון שכניחים כי אדמות וקף מכניסות פחות מאדמות רגילות, יש להעריך את שטחן ביותר מזה. (ב) אדמת הכפרים הערבים בארץ, בלי הנגב, נערכת ב־10—9 מיליון דונם (ואדמות בלתי-מועבדות בכלל), מספר הכפרים הערבים בארץ — בתוספת מחנות של בדוים וסניטריכפרים ("חירבוא") — כ־1,000. שטח האדמה הממוצע של כפר היה, איפוא, כ־10,000 דונם. 100—75 כפרים מעשרותיהם שייכים לוקף — היינו כ־1,000,000—750,000 דונם, ואילו ועדת ג'ונסון קרוסבי שחקרה 104 כפרים ערביים, הגיעה למסקנה ששטח קרקעותיו הממוצע של כפר ערבי הוא 12,000 דונם; אם נקבל את הערכתה, יצא לנו כשטח מירי מוקופה 1,200,000—900,000 דונם, על הערכות אלו יש להוסיף את האדמות באותם הכפרים שרק חלק ממעשרותיהם שייך לוקף.

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בטחון המדינה
יחסיחוף וסודות רשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

111.2 .א

שטר

מברק יוצא - מסווג

מס' 540

בשלח: 211530 מרץ 75

אל שר רוסינגטון

מאגז המשרד

אומן

שילד 373

1. עד עתה פורסו מחרובת היהודי והעיר הפתיקה 700 משפחות. המספר לא לעדסום.
תוכלו לדבר על כמה מאות משפחות. לא פורסו ערבים היושבים מתוך לחומרת. כולם פורסו
בזואם לתבאי דירות הקדמים, גדל המשפחה וכו'. רובם הפדישו להמגדז בכוחות עצמם בדירות
שמצאו או בנתיים שבו. לגבי כולם איפשר המינוי שיפור רמת החיים. ראה חוברת 8

THE JEWISH QUARTER, RUINS AND RESTORATION

2. עקרונית כל מי שנפסק במפקד האוכלוסין ב-67 ויצא אח"כ מירושלים כדין רשאי
לחזור אליה. אלה שיצאו לפני כן רשאים לחזור במסגרת איחוד משפחות.

3. רכון. להחליף חיימה מערכת ביוז חלקית קיימת אך לא ביתנה לשימוש והעיריה

מזמים הסברה

הקיימת חזקה לחל"ומין.

שדה מובל ממכלל ארגוב דיגנו מצא מזמים הסברה אריאל ממסגרת ורדי

לב/ול

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו
או מקצתו לאדם שאינו מוסמך
לכך - עובר על החוק לתיקון
דיני העונשין (בשחון המדינה
יחסיחוק וסודות דשמיים),
תשי"ז - 1957.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

י.ל. ג.ו.ו.

הוצא יבואי

ט מ ר

מס' 225

נשלח: 201530 מרץ 75

אל: לונדון

מחוז: המשרד

פדיון. שלר 126 שלנו 184.

לסעיף 5 שלר.

א. אף ערבי אחד לא הגיש תביעה משפטית לבטול הפקעות ברובע היהודי או במקום

אחר. לזיכרון בלבד: עו"ד שפיר ע"ל להגיש תביעה כזאת מטעמים משלו.

ב. כל מפוני הרובע המוגרבי הסתדרו בו יור אלטרנטיבי בכפר השלוח, אלעזריהי

ומקומה אחרים באמצעות הפצויים שקולו מחעירי, הערבים מעריפים

סידור אישי על פני שכונ עירובי, ואו וס החוברת:

THE JEWISH QUARTER, RUINS AND RESTORATION

ג. מספר הפונים מהרובע המוגרבי והיו ודי כ-700 משפחות. מבקשים לא חוזר לא

לתשתמש במספר זה מסבות ברורות.

ד. מספר היחידות שנבנו ונבנות נכריק מחר.

מזחים

שחח ויהמ מנכל מ/מנכל ארגוב שק אריאל דיבון מזחים אירופה ב רביב חקר מעת דו"צ

הסברה ממחברה ורדי

אב/גפ

Vol. 1. III
1891

מדינת ישראל

ה'י'ק'ז' ה'ה'ל'ז' י'ל'ג' . 111

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: כה בשבט תשל"ה
6 בפברואר 1975

מספר: 93

ש מ ר

א ל: לשכת המנכ"ל
לשכת השר

מאת: מנהלת מזח"ם

הנדון: החברה לשקום הרובע היהודי בעיר העתיקה

ועדת השרים לעניני ירושלים הנה עד כה גרסטריון החברה.

העבודה השוטפת של הנהלת החברה נעשית ע"י ועדת חליפים של השרים החברים.

משרד החוץ מיוצג שם על ידי.

בימים אלה עומדים לחול שינויים במבנה החברה ובהרכב הנהלתה, בדיקתי אם משה"ח ישוהף בהנהלה העלתה כי אין הדבר ברור, אך נאמר לי כי אם יש לנו עניין בכך, רצוי ששה"ח ידבר בענין זה עם שר המשפטים.

נראה לי שהענין חשוב משום שלעבודה בשקום הרובע יש השלכה על יחסי יהודים וערבים בירושלים, נושאים מסויימים הנדונים על ידי הנהלתה (פנוי ערבים מהרובע) מועברים לדיון בוועדת בטחון ירושלים בה אני חברה.

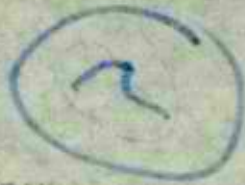
פעולות החברה מנוצלות מדי פעם ע"י גורמים ערביים כהו"ל כדי לבגח את ישראל וחשוב שבידי נציגינו יהיו תשובות ברורות ומוסמכות.

אי לכך אני ממליצה ששה"ח יעלה העניין בשיחה עם שר המשפטים בכל המקרים.

בברכה

יעל ורד

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

מסמך מס' 111
תאריך: 1975

ה'נצ"ו יוניון קולג' - ירושלים

HEBREW UNION COLLEGE - JEWISH INSTITUTE OF RELIGION
JERUSALEM

The Nelson Glueck School
of Biblical Archaeology

Office of the Director

ביה"ס למקרא ולעתיקות
ע"ש נלסון גליק

משרד המנהל

י"ח בטבת תשל"ה
1 בינואר 1975

11.10.75
11.10.75
11.10.75

לכבוד
החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי
ח.ד. 14012
ירושלים

הנידון: שימור ה"נאה"

נכבדי,

בסיורי האחרון ברבע נוכחתי לראות
לצערי כי שימור ה"נאה" טרם בוצע וזאת על
אף העובדה שמלאכה הבניה נסתיימה ושפרוט' אביבד
מסר לכם את כול הפרטים לפני זמן רב.

אינני צריך להרבות דברים על
חשיבותה של החגליה לגופו של ענין ולטיעונו
להגנה נכסי הרבוע אוניברסליים בירושלים.
יש לפעול מיד להחקנת האתר. זאת כדי שלא
יבולע לאתר חשוב כשלעצמו וכדי למנוע רינונים.
ודי לחבימא.

בברכה,

א. בירן

העתיקים: פרוט' נ. אביבד
מנחל אגף העתיקות
מאום א', משרד-החוזר

מדינת ישראל

משרד החינוך והתרבות
אגף העתיקות והמוזיאונים

31
תש"ל

תאריך: יד בחשתי תשל"ה
30 בספטמבר 1974
מספר:

~~211.10~~

אל: מר נ' בר יעקוב, מאוס א', משרד החוץ

11.10.74
כופל 'מ.3.

הנדון: "מנהרות הכותל"

ראה העתק מכתבו של שר הדתות בנידון.

בברכה,
א' בירן

העתק: משמר המונומנטים
ארכיאולוג המחוז

১৯৭৭ খ্রিঃ ১০/১১/৭৭
 ১৯৭৭ খ্রিঃ ১০/১১/৭৭

הערה: "הערה" נוספת.

1861-1862, 1863-1864, 1865-1866

Corr: $\frac{1}{2} \text{corr} = 1.5 \times 10^{-11}$

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

五、

1993

100-443886-100

П. П. 382. 17. 10. 1900. 50000. 25000. 100000.

שר הדתות

ירושלים ת בתשרי תשל"ה
24 בספט' 1974

לכבוד
ד"ר א. בירן
מנהל האגף העתיקות
ירושלים.

ד"ר בירן הנכבד,

הנדון: חיזוק המנהרה ליד הכותל.

קבלתי מכתבך מיום יז' באלול תשל"ד (4 בספטמבר 1974), בצירוף מכתבך
אל הרב ד. פרלא מאותו תאריך.

לפי דו"ח שקיבלתי, רוכזה כבר במקום מרבית החומרים הדרושים לביצוע עבודת
החיזוק, והעבודה עצמה תתחיל מיד אחרי חג הסוכות.

בברכה,

חיים י. צדוק

העחק:

היועץ"מ לממשלה (בענין מכתבו מיום
כו' באלול תשל"ד, 13 בספטמבר 1974).

אגף העתיקות	
י ד תשרי תשנ"ד 30.9.74	
נוש'	986
רימ	2
נעיר לפי	ס'

מדינת ישראל

משרד החינוך והתרבות
אגף העתיקות והמוזיאונים

תאריך: יז באלול תשל"ד
4 בספטמבר 1974

מספר:

50/11-5

10.1
של
רעז יקוב

לכבוד
מר ח' צדוק
שר המשפטים ויו"ר ועדת השורים לענייני ירושלים
ירושלים

אדוני השדר,

ראה נא העתק מכחבי למשרד חרות ואודה לך אם תטיל כבוד
משקלך לביצוע המלאכה בהקדם.

בברכת שנה טובה,

א' בירן

✓

RECEIVED
JAN 10 1964

TO: DIRECTOR
FROM: SAC, NEW YORK

SUBJECT:

RE: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]

ADMINISTRATIVE:

RE: [illegible]
[illegible]
[illegible]

RE: [illegible]

100-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible signature]

משרד החינוך והתרבות
אגף העתיקות והמוזיאונים

תאריך: יז באלול תשל"ד
4 בספטמבר 1974

מספר:

לכבוד
הרב ד' פריד
משרד הדתות
ירושלים

נכבדי,

הגידון: חוק המנהרה ליד הקתל המערבי

מכתבך מכה' באייר ויח' בתמוז ניתן היה לקוות כי החלפת תמיכות העץ בתמיכות ברזל הולכת ונשלמת. לתדהמתי נתברר לי כי הדבר טרם בוצע.

ביצוע מהיר של חיזוק המנהרה הוא הכרחי וזאת בעיקר כדי למנוע התמוטטות המבנים. יחד על כן בראשית חודש תשרי יבקרו שני פרוט' לטר, איס אונסקו, אשר המליץ על החיזוקים ואף דיווח על כך. נוכח לעמוד בדיונים שיתקיימו בפריז אם אכן יוכל פרוט' לטר להצביע על כך שהמלאכה נעשתה.

ירדתי הקטיים המינהליים בהם נתקלים עובדי מדינה - תשלומים, חשבונות, זמני תשלום וכדומה. ואולם השעה דוחקת ואבקסך לתבוע בכול חוקף ביצוע העבודה במהרה גם אם הדבר יחייב מאמץ מעבר ומעל לנחב המקובל.

בברכת שנה טובה,

א' בירן

העתיקים שד הדתות

המנהל הכללי, משרד הדתות

מר נ' בר-יעקב, מאוס א' משרד החוץ

מר י' יערי, חשב משרד הדתות

מר י' לימל, סמנכ"ל משרד הדתות

מר קיסין, מהנדס

מר גיל, מהנדס מ.ע.א. ירושלים

מר י' מינצקר, כאן

מר ע' קלוגר, ארכיאולוג מהוז ירושלים, כאן

111

✓

111.1
נכד
יהודה

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

פרוטוקול ועדה מצומצמת לנו/אוי אכלוס

מס' 10/א/73

מיום 2.1.74

נוכחים: מר פלמון, מר רוזן, מר וייס, מר צבי ארבל, מר גדעון להרס (שנוכח בחלק מהישיבה)

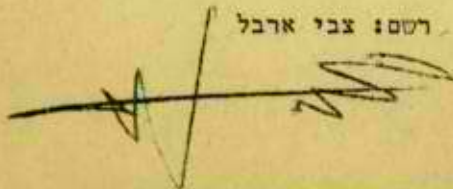
על סדר היום:

אכלוס הדירות הגמורות ברובע ע"י האנשים המתאימים.

לצורך כך סוכס על דעת הנוכחים כי מר צבי ארבל יכין על בסיס רשימות שהוכנו ע"י מר דוד נחום ומר פיטליס את הדברים הבאים:

- א. רשימת דירות גמורות ומיועדות ויזמן תוך תאום עם מר פיטליס או ברוכי את האנשים על מנת שיוכלו לראות את דירותיהם ולהכין את הדרוש לכניסתם המידית לדירות. במכתב הרשום אליהם יצויין כי עליהם להשיב עליו לא יאוחר משבועיים מיום קבלתו שאם לא כן יועבר חורס למישהוא אחר.
- ב. רשימת דירות גמורות שאינן מיועדות.
- ג. רשימת הפונים לאכלוס מתוך רשימה שהוכנה ע"י דוד נחום על בסיס תאריך הפניה. לחסרי תאריך פניה יש לחשב את התאריך כתאריך הממוצע של מס' הרשימה בה הם כלולים. לבעלי הבטחות כל שהן יש לצרף את כתב ההבטחה והתיק האישי. מהרשימה הכוללת יש להוציא את הדיירים שמתגוררים כבר ברובע ולפרט אם הוכנס כסף על חשבון דירות, מס' הרשימה של כל דייר והחלטת ועדת אכלוס במדה וקיימת. כל זאת על מנת שנוכל לקבוע רשימה מעודכנת וסופית של העומדים בתור לדיור, עם מר יהודה תמיר ולקבל את אשורו עליה.
- ד. להכין רשימת דיירים שעברו בזמנו לגור ברובע אך עזבו את דירותיהם מסיבות שונות. יש לנסח מכתב מתאים אליהם לאחר התייעצות עם עו"ד בן זאב.
- ה. הועדה תקיים פגישה ביום ב' הבא בשעה 10.00 על מנת לעבור על החומר שיוכן לקראת הפגישה עם מר יהודה תמיר למחרת היום.
- ו. לרכז בינתיים את המקרים הבעייתיים מבין הדיירים על מנת שהועדה תדון בכך ביום ב' הבא.

רשם: צבי ארבל

פרטיכל

מישיבת ועדה חליפיים מיום 25.12.73

מס' 26/ח/73

נכחו:

י. חמיר
ד. וילק
ד. רוזן
פלייסיג
י. פלמון
ש. רון
י. איתן

השתתפו:

ר. גלוסקינס
ש. וינוגרד
עו"ד בן זאב
עו"ד קמר

נעדרו:

נ. שקד
י. ורד
א. בר זכאי
י. וינברג
ז. רבני
ש. פלג

הועדה דנה בנושאים הבאים:

1. מסירת אינפורמציה על מצב העבודה ברובע.
2. מציאת פתרונות זמניים לבעיות האכלוס.
3. מחן זכות חתימה בהעדר מנהל החברה.
4. נושא הפינויים.

1. כדי למנוע עכובים בהתקדמות בבניה נעשו נסיונות להפעיל בראש וראשונה את הקבלנים ובעיקר - לגבי גמר עבודות. נמסר פירוט יום יומי לגבי מצב העבודה של מנהלי העבודה ופועלים. וכן יש נסיון להכניס לעבודות ברובע קבלנים חדשים.
 2. בענין האכלוס - בקרוב תעמודנה 40 דירות מזכונה, ואין כוח אדם מתאים שיטפל באכלוסן, למרות המאמצים שנעשו לשחרר אנשים מתאימים משרות הצבאי. קיימים בעיות אכלוס דיירים - 14 משפחות - שהתחייבו להכנס לדירותיהם וכתוצאה ממצב החרום וגיוס, נמנעים משפחותיהם מלהכנס לרובע. בעיה נוספת של דיירים שנוחרו ללא ראש משפחה מחמת גיוסו ומתקשים להשאר בגפם ברובע, פתרון לבעיה זו ימצא במסגרת טפול של ועד הדיירים.
- על מהנדס החברה הוטל הטפול בכל בעיות האחזקה וכן בנושאי אוגרי החום.
- הוחלט ששניים מבין חברי החליפים, מר י. פלמון ומר ד. רוזן, יתגייסו לטפול בנושאי האכלוס במסגרת של ישיבה פיזית במשרדי החברה יומיים בשבוע.
- מר חמיר הציע לפנות לעובד אחת החברות הממשלתיות המצוי פנוי לחלוטין מתפקידו והינו בעל נסיון בנושאי האכלוס ולבקש עזרתו והדרכתו. האנשים שיטפלו בנושא האכלוס יעמדו בקשר עם מר וינוגרד - המבקר הפנימי של החברה.

3. זכות חתימה - מה אחת של כל החליפים הנ"ל הוחלט:

- א. מחוקק הסמכות הניתנת לדיקטוריון החברה, לרבות דיקטוריון החליפים, לפי תקנה 84(ג) לתקנות החברה, נקבע בזה כי החל מהיום ולמשך תקופה של שלוש חודשים יהיו הזכאים לחתום חתימה מחייבת בשם החברה על סמך חליפים, סמך חוב, קבלות, תקבולים, היסבים, שיקים, תעודות דיברנד, שחורים, חוזים ומסמכים אחרים, כל שניים מהמנויים להלן:

1. מר רוני גלוסקינס;
2. מר יהודה חמיר;
3. מר שניאור פלג;
4. מר יהושע פלמון;
5. מר ארי בר-זכאי;
6. מר דוד וילק;

ב. חתימתם של כל שניים מהמנויים לעיל, בצרף חותמת החברה, יחייבו את החברה.

ג. החלטה זו מטרתה לענות על צרכי טעת החרוט הנוכחית ותוקפה הוא עד ליום 24.3.74 ועד בכלל.

ד. אם לא תוארך ההחלטה הנ"ל, תחזור לתוקפה בתאריך 25.3.74 אוטומטית החלטה דירקטוריון החליטין מיום 30.7.73.

4. הועלה ענין פינויי תושבים ערביים (טלאור המצב הקיים נעשה חמור יותר) - הוחלט שרצוי לנסות לפנות את הדיירים באמצעות משא ומתן, ובמידה שהבעיה אינה נפתרת בדרך זו, יש לנקוט בהליכים משפטיים. חשוב מאד להימנע משימוש בכוח באמצעות המשטרה.

הוחלט על הגדלת הפיצויים כלהלן:

א. תבד אל ג'אבר סמור סלהב - בעל חנות, הפיצויים הוגדלו ב - 4,000 ל"י, מ - 10,000 ל"י ל - 14,000 ל"י.

ב. משפחת גאורד עבאד אשהב - הפיצויים הוגדלו ב - 3,000 ל"י, מ - 12,000 ל"י ל - 15,000 ל"י.

רשמה: דבורה רבינק

י. תמיר

ד. רוזן

